

Әдәби укудан эш программасына аннотация

1-4 нче сыйныф өчен әдәби уку фәненнән эш программасы Дәүләт стандартының Федераль компонентына нигезлэнгән башлангыч мәктәпләрнең әдәби уку фәненнән үрнәк программасына нигезлэнеп төзелде:

Әдәби уку фәненнән эш программасы “Перспективалы башлангыч мәктәп” концепциясе һәм икенче буын гомуми белем бирү федераль дәүләт стандартлары таләпләренә туры килә. Программа яңа укуыту стандартлары таләпләрен искә алып, үстерешле укуыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәмин итә торган «Перспективалы башлангыч мәктәп» концепциясенә нигезлэнеп эшлэнгән.

УКУЫТУ-МЕТОДИК КОМПЛЕКТЫНЫҢ БУРЫЧЛАРЫ:

«Әдәби уку» укуыту-методик комплекты түбәндәге мәсьәләләрне хәл итә.

1. «Перспектив башлангыч мәктәп» комплекты чишәргә тиешле гомумдидактик бурычлар: укучы үзенә кирәкле информацияне «Эчтәлек»; битенә карап таба беләргә; исеме буенча текстның эчтәлеген күзалларга; күзәтү эшчәнлеген формалаштырырга (*әдәби һәм сәнгать исәрләреннән аерым детальләрне таба, барлык ваклыклары белән сөйләп бирә*) һәм гомумиләштерергә (*аерым детальләргә нигезлэнеп, таралган төрле мәгълүматларны берләштереп, бербөтен картина тудырырга*); «акыллы өлкәннәр» белән хат аша аралашу ихтыяжы формалаштырырга тиеш.

2. Бала яшенә туры килә торган теоретик бурычлар:

а) хайваннар турындагы әкият үзенчәлекләре белән таныштыру: татар халык әкиятләренә, берьяктан, башка халыкларның хайваннар турындагы әкиятләренә охшаш булуы (*төп геройлары — хайваннар, еш кына бер ук төрле мөнәсәбәтләргә керәләр*), икенче яктан, бер-берсеннән аерылуы (*төп геройлар — башка төрле хайваннар, бер-берсе белән мөнәсәбәтләре бөтенләй башка төрле*); хайваннар турындагы автор әкиятләренә еш кына халык әкиятләренә нигезләнүе (*башлангыч сыйныфларда әле автор нигезләнүе термин буларак әйтелми*); халык әкиятләрендә аерым хайваннарның патшалык итүе (*баи булуы*); хайваннар турындагы әкият героеның һәрвакытта көчсезләренә яклаучы гына түгел, еш кына хәйләкәр, тиктормас, көлкегә калучы икәнлегенә турында төшенчә бирү;

3. Әхлакий бурычлар: күзәтүчәнлек, хыяллана белүчәнлек, дуслар белән аралашу, ярата һәм яратыла белү – байлык һәм рухи кыйммәт икәнлегенә турында күзаллау булдыру;

4. Эстетик бурычлар: матурлык - ул сине чолгап алган тирәлек, бары тик аны күрә беләргә кирәкле турында төшенчә бирү;

5. Сөйләм телен үстерү бурычлары:

Текстта ориентлаша беләргә өйрәтү: әсәрләренә өлешләргә бүлү, кирәк урынны табып укуып күрсәтү, хис белән белдерелгән өзекнең эчтәлеген ачыклау; әдәби әсәрләргә бәя бирелгәндә һәм сәнгать әсәрләрен караганда предметка - бу «синең» әсәрне аңлау; идеяң икәннен жайлап төшендерү.

Дәрәслек һәм дәрәслек-хрестоматия, мөстәкыйль эш дәфтәре структуралары һәм идея эчтәлекләре буенча бер – берсенә бәйләнәп килә. Мәсәлән, дәрәслекнең «Тылсымлы әкият кануннарын өйрәнәбез: үткәннәренә яңадан китереп, бүгенге тормыш белән бәйлибез», «Фольклорга нигезлэнгән хикәяләр. Дастан, риваять һәм легендалар аша тарих белән танышабыз, ә автор әкиятләре хисләр дөньясына чакыра. », « Шагыйрьләр һәм рәссамнар ижаты аша табигать һәм кешеләрнең матурлыгын аңларга өйрәнәбез», « Безгә кадәр яшәгән яшәтешләребез тормышы белән танышабыз», “Матурлыкның безгә ничек тәсир иткәннен аңларга тырышабыз”,

“Жирдә кеше булу өчен, кеше күпме юллар үтә?” , “Сәнгать дөньясының үзенә генә хас үзенчәлекләрен ачыкыйбыз”, “Үткәнә булмаган халыкның киләчәгә юк. Туган ил турында уйланабыз” бүлекләренә дәрәслек – хрестоматиянең һәм эш дәфтәреннең шул ук бүлекләре туры килә.

Дареслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәре дә бер үк максатларны тормышка ашыра.